

'Səbhəə 'sənə Pəlv 'paa Kolentı -nyıma yoo

-Lagənyıma -wa mia Kolentigbe 'wv, 'səbhəə 'sənə -we *Pəlv 'paa wa yoo, mv -wa. Pəlvv tia -səbhə ylia Kolentı -Lagənyıma, təlvə yia 'cə 'pa, 'in təlvə yia -maa dlı 'bhitı, 'in -maa yia -maa 'də -Lagə yoo 'nyə 'nanvv. Wee 'səbhəə 'sənə ɔ 'paa yoo, ɔ nee -mvv nukple nu, ɔ dlı menı -we ka gbu -wa, təlvə 'yıbha wa 'ka nə tıklı. 'In ɔ yi 'yaa cəlı -wa 'paa 'cəe gbeğbein, ɔ 'ka ɔ 'də gbu 'wlu -sa.

Fvsawelı

¹ -Amı *Pəlv, -ɔ -wa -Zezu *Klisı *tietienyə -Lagəə dvmagbu nya, -amı -yə -amıaa bheli Timotee 'sə, -amıaa cəlia -Lagəə *leglizi mia Kolentigbe nukple 'səbhə 'wv, we -yə 'ya -Lagənyıma weee -wa mia Akai -dvdu -kpabhie -gv.

² Nu, -amıaa Dide -Lagə -yə Nyımaa -Kanyə -Zezu Klisı ıjwna aın 'nyu la, 'in wa 'nyə aın 'wıtvıte -dləə.

Pəlv paa -Lagəfuo

³ -Lagə -ɔ -wa -amıaa -Kanyə -Zezu Klisı Dide, -ɔ -wa nyazıdlı -ka -Lagə -yə -belv -pa -Lagə, -a -mnını ɔ 'ınnı!

⁴ -Amıaa dlı ɔ palıa -belv -yə, -amıaa sıasıe weee 'wv, 'in -wa mia sıasıe weee lv 'plılıda, -a 'ka -maa dlı -belv -yəpalıe kweyəmnenii 'gbv. Sa -Lagə palıa -amıaa 'dəe dlı -belv -yə, 'sa.

⁵ Nu, sa -a sıa duun Klisı 'gbv, 'sa -bhlokpadə Klisı palıa -amıaa dlı -belv -yə bhabha.

6 Nu, -a -ka sıada -mı, amıaa dlı -belv -yopalıe -yo amıaa gbuwvbhvvhvee gbu -wa. 'In -Lagı -ka -amıaa dlı -belv -yopalı, amıaa dlı 'ka wətəə gbu -wa, 'in sıasie -we 'wv -a mia, a 'ka we 'wlu zo ladı dlıtie nyaa gbu -wa.

7 -A dlı aın dlı 'wv gege, -we ka gbu -wa, -a -yi we 'ji nu, a mı -aın nya sıada, 'in 'sa -bhlokpadı -Lagı yia -a -yo aın 'soo dlı -belv -yopalıa.

8 Bheliaın, sıasie 'kadı -we lv -a 'plıha -Azii -dvdu -gv, -a 'yıbha nu, a yibheli we 'ji: we 'gba wəlv 'wv, we -zili -aın ııwe la, 'in -a yia -amıaa 'pıpve dlı -sa.

9 We mı -aın dlı nu, tlıa -a yia, 'in -amıaa gbusloluee gbu -wa. -Delee -a yi 'masleen -amıaa 'de dlı 'wvdı, nu, -Lagı -o bhua tlıtlınya 'wv tlıtlıe lv, -a 'ka o 'dəbhlogbaa dlı 'wvdı 'gbv.

10 Nu, -Lagı -saa -aın sanee -sukpa -tlıtlıe kwee, 'in mə yi 'yaa -aın wee tlıtlıe kwee -saa. Cun, 'mə -a dia dlı 'wv nu, mə yi 'yaa -aın we kwee -saa.

11 'In amıa 'ya, -yo a yia -aın bea -Lagıbhuhhoe nya, -amıaa 'gbv. Nu, nyıma duuun -Lagıbhuhhoe wəlv 'gbv, -Lagı yia -aın 'nanı 'wvnva yia, 'in nyıma -duuun yi 'yaa -Lagı suo 'paa -amıaa 'gbv.

Pəlv mi o 'de 'wvgvda

12 Gbu -we 'wv -a 'kaa -amıaa 'de 'ylimanı mv nu, -amıaa dlı mı we dayılu nya nu, -amıaa nənəbhı mü -məwlıda, 'in we 'snaa 'wv dvdvgv -nyıma weee gbegbein, 'in we mı 'ya 'sa 'dəbhie amıaa gbegbein, sa -Lagı 'yıbhaa. Nu, we 'nı nyımeę gbvylloo səlv, -Lagı 'nanı səlv -wa.

13 Nu, 'sebhı -a cəlia da aın 'wv, we 'nı -putu -ka, -we a zəlia de, 'in a nva de 'wvla, mv -wa. 'In in dı

we dlı 'wv nı, -we mia da, 'wv a yia we lanva kpεen kpεen.

14 A -yi -sleen we 'ji -sle nı, -amia mi amiaa 'jnı -yomnını nya nya. 'In 'sa -bhloo 'de amia yi 'yaa -amiaa -nv nya -mia, -amiaa -Kanyo -Zezuu yiyizlı.

15 -We ka gbu -wa, in dı wee gbu -mını dlı 'wv teun 'gbu, in 'ybha yaa in 'ka amiaa -gbε mını tıa, 'in -Lagı 'ka aın 'nanı -zakpa 'sə 'wvnı.

16 In 'ybha yaa in 'ka amiaa -gbε 'plı, 'in in 'ka Masedvani -dvdu -gv mını, in -ka Masedvani 'bhı, in 'ka amiaa -gbε lıyi, 'bhie a 'ka 'mı yoo kwa, in 'ka Zudee -dvdu -gv mını.

17 Nu, gbu -we in pvpalia in 'ka lınu, 'lee in 'nı we -gv 'wlukvvn lapvpalı? 'In, in -ka gba gbu -mını na nıa le, na 'dεe dvmagbv nya na nıa we le 'ce yı? 'In in 'ka gba -gba -bhlo 'wv «ıı», in «-innya» yı?

18 Nu, gbu -a gbaa da aın -yla, -Lagı 'de -yi we 'ji sazənu sa nı, we 'nı «ıı» -yı «-innya» -a gba -gba -bhlo 'wv.

19 Nu, -amı klaa, Siliven* -yo Timotee klaa, -Lagı 'Yu -Zezu Klısı -o ka gbu -a gbaa aın -yla, o 'nı «ıı» -yı «-innya». «ıı» o -mia 'kəmvı!

20 Nu, -li weee -Lagı gbaa o 'ka nyıma 'nyε, -Zezu Klısı -wa we «ıı», 'in o -Zezu Klısı 'jnı nya, gbaa -a yia «*-Amenı!», -zugba -a mnıni -Lagı 'jnı.

21 Nu, -Lagı de suslolua -a -yo aın 'wv tenyi tenyi Klısı 'wv. 'In mə jıwnaa -aın, -a 'ka o lubho nv.

22 -Lagı zva -amiaa yibhelida o 'jnı nya, 'in o yia -amiaa dlı zo Zuzu 'Pıpa zı -amiaa pui palıe 'bhısa. 'In -li o zva la, o 'ka we -aın 'nyε, o -Zuzu -wa we tıanı.

* **1:19** Silası.

²³ -Lagɔ in 'bhua 'wv na gbu dayınyɔ nya, in -ka yotubhv o 'bha 'mɪ. In 'nɪ 'yibha in 'ka aɪn sıalı 'gbv, in 'nɪa Kolentı lvhiti.

²⁴ -We a 'kaa dlı -gv zu, -a 'nɪ -gba a nv we le -gla nya. Nu, amıaa dlızvzve 'te 'wv, 'in -a 'yibha -a 'ka aɪn -yobɛ amıaa 'mvna 'ka -gvwulaylimanı.

2

¹ In nee na 'dɛ nyaɛ, in 'nɪa amıaa -gbɛ lvhiti, in yi amıaa dlı sumanı lv.

² Nu, -amı -ka amıaa dlı sumanı, nyɔɔ mneni o 'ka na dlı namanı? -Wa -bhloo de ka dlı in sumanıa ma -wa!

³ 'Sebhɛ in celiɑ da aɪn 'wv, we ji -wa nu, in 'nɪ 'yibha in -ka amıaa -gbɛ nyni, nyıma -wa 'ka yaa na dlı namanı, 'in -maa 'ka na dlı sumanı. In dı we dlı 'wv nu, na 'mvna mɪ a 'dɛ weee 'mvna nya.

⁴ Cun, dlı sulo -yo dlılvę, we -yo 'mɪo nya 'yliya 'wv in celiɑ zlume 'sebhɛ -mını aɪn 'wv. We 'nɪ amıaa dlı sumanıee gbu, nu, sa in -kalıa amıaa ze a 'ka we 'jyibhelii gbu -wa.

A tı gbu nyuu -lenvnyɔɔ -yo gbu 'wv

⁵ Nu, nyıme yabhlo -ka dlı -sumanı gbu lenv, we 'nɪ na 'dɛbhloo dlı o sumanı, nu, a 'dɛ weee dlı o sumanıa. -A 'na palı gbu -gv -nu, amıaa lvyıma təlvaa dlı o sumanıa.

⁶ Gbv -we amıaa lvyıma duun -sloluə ɔɔ sanee -svkpa -nyıme -mənı, -mvv nanı sa 'yli, we -tv sa.

⁷ We 'gbv, -sleen, a tı o -yo bhu 'wv, 'in a 'pa o 'kvayli, -delee o dlı yi sumanı bhabha, 'kva yi o 'ylilawla tɔɔcɔ.

⁸ We 'gbv, in nee aɪn -ylaɛ, a -slolu we o 'klv nu, a -kalı o ze.

9 -We ka 'gbu in yia ain 'wuceli mu ni: la in ylaa ain, in 'ka we -yoyi, -de gbu weee in mia ain -sloluda, a ka lamnazi, 'in a 'ka we 'nuñwe zvu.

10 Nu, a -ka nyime yabhloo -yøgbu 'wutı, 'in -amına ti 'yaa -møø -yøgbu 'wu. 'In, we -ka gbuzønu -sa in ti -lu yabhloo -yøgbu 'wøoo, amiaa 'gbu in yia we 'wutı Klisi 'yu,

11 -a yi *-Saatan 'yitide we yi -ain -gvgalı. Nu, -amiaa 'de -yi we dlı 'wønyni -gbunya.

Pølv mi Tloasi

12 Da in nynia Tloasigbe nukple, in 'ka Klisu gbu zønu gbu gba, Jejitape yia 'mı 'yoo 'nye in 'ka -mø lubho nv.

13 Nu, in 'nı -bha na bheli Titı ylu 'gbu, na dlı ka sumani, we 'gbu in yia Tloası -nyıma weli 'pa, 'in in yia Masedvanı -dvdu -gv mni.

-Zezu Klisi nyea -ain tvv lulue

14 'In -a 'pa -Lagø tuo, nu, mo kwaa -ain 'ylı weee nya Klisu tv -luluee dugba -lilie 'wu. 'In o bhua -ain 'wu -a 'ka Klisi -slolu da weee, nee 'wlı ñne -we mneni la da weee.

15 Nu, -a 'wlı sa wlı kaa ñne -zønu, -we Klisi nyø -Lagø. -A mı we nya, -wa -Lagø 'nyea 'pøpøe glaa, 'in -a mı 'ya we nya, -wa mnøa glaa.

16 Nu, -wa mia mnøda, tlthlee ñne -we nyøa nyime tlthle, 'mu we -mia -maa -nu nya, 'in -wa -Lagø 'nyea 'yliyøgagie, 'yliyøgagiee ñne we -mia -maa -nu nya. Nyøø ka gbu -minu lenu klva?

17 Nu, nyıma -duun -tøløa -wa paa -Lagøweli pelv, -amia 'nı wa 'bhisa -mı. -We ka gbu -wa, -Lagø tiea -ain, 'in -a gbaa o weli gbuzønu sa, Klisu lubhononya 'bhisa o 'de 'yu.

3

**'Wvsuslolue loluu lubhonvnya*

¹ Wee weli -mınuu ji -wa nu, -amıaa 'dεε 'ylimanıe gwe -a dı 'yaa yi? Yaayu -amıaa 'dεε 'ylimanıee 'səbhε -a -slolua aın 'klv nyıma təlva 'bhisa yi? Yaayu 'mu -a -zlalia aın yi?

² Amıaa de -wa -amıaa 'səbhε, -we mia cəlida -amıaa dibhe 'wv, -we nyıma weee mnenia wa 'ka yibheli, 'in wa 'ka zəl.

³ Cıñ, gbuzənu -wa, a mı Klisu cəlicelisəbhε -amıa 'paa yoo nya. Nu, we 'nı cəlida -mı 'səbhəcəlinyu nya, nu, 'yliyəga -Lagəo Zuzu nya wa cəlia we. We 'nı cəlida -mı təkpa -boklo -falvnya -gv, nyımaa dibhe 'wv we mia cəlida.

⁴ Sanee 'sa -a gbaa, nu, -we ka gbu -wa, -Lagə -a dia dlı 'wv, Klisu 'gbu.

⁵ Nu, -a'a pıpalı 'wlukvvn la nu, -a mneni -lii lenve -amıaa 'dε nya. -We weee ka lenve -a mnenia kwəyə, -Lagəo -gbe we bhva.

⁶ Nu, mə -zəlia -aın *'wvsuslolue loluu lubhonvnya -zənu. We 'nıa titee 'səbhε -gbe 'bhv, nu, -Lagəo Zuzu -gbe we bhva. Titee 'səbhε mia, 'bha we bhaa, 'in -Lagəo Zuzu wlaa 'yliyəgagie.

⁷⁻⁸ Wa ka tite celi təkpa -boklo -falvnya -gv, 'in -Lagəo 'ŋnumnıee san yia 'mni, wee bhla -bhlokpadə nya. 'In *Moizu 'klv mı lıda wee 'ŋnumnıee san -mını nyaa 'gbu, *Izlaelinyıma 'nı mneni wa 'ka ɔ yla. 'In -zugba, wee san -mını 'plıa we yia. 'In tite -we ka lubho -wa nyımaa tlıtlıe lv kwakwıe, -muvv -ka 'tla 'ŋnumnıee san nya, 'in sa -Lagəo Zuzu lubhoo 'ŋnumnıee san 'ka -mia?

⁹ Nu, tite -we ka lubho -wa nyımaa gbu 'wludıdıe, -muvv mı yeda 'ŋnumnıe 'kadvv san nya. Zuzu 'Pıpa

-o ka lubho -wa nyımaa nvnve tıklı -Lagɔ 'yu, -muvv 'ŋnumnie 'kadvv san yia -bha 'wvzia.

¹⁰ -A mnenei -a 'ka gba nı, 'ŋnumnie ka san hıa zlıme, we 'nı 'masleen -lu yabhlogbɔɔ nya -mı dəslęeен 'ŋnumnie 'yu, -muvv 'ylilo -zi we 'wvv 'gbv.

¹¹ We -ka nı, -lu -we 'kaa 'plı, we ka 'ŋnumnie 'kadv 'yı, -zugba -lu -we mia la 'yı weeee nya 'ŋnumnie 'kadv 'yı, we -zi we.

¹² Nu, -a dı sa -svkpa gbu dlı 'wvv 'gbv, -amıaa dlı 'te 'wv gege.

¹³ Moizi, -o zizea o 'klu 'wv 'naa nya, 'ŋnumnie 'kadv -we -wa 'pliplı -lu, Izlaelnyıma yi we labhvbhvę -yoyı o 'kluɔɔ 'gbv, -amıa 'nı -mɔɔ 'bhisa -mı.

¹⁴ Nu, wa 'ylimnee'e 'nv gbu 'wvla. 'In we 'ka -zεen yı, wa -ka *'wvsuslolue svaa 'səbhə zelıda -mı, wa 'ylimnee mı 'wvwelıda wee 'naa -bhloo 'dε nya. Nyıme -o -ka o 'dε Klisi yoo 'nyε, 'in wee 'naa bhva la.

¹⁵ Nu, -zεen 'ya, wa -ka Moizıı 'səbhənya zelıda -mı -bhloo 'dε, wee 'naa wela wa dlı 'wv.

¹⁶ Nu, nyıme -o -ka Nyımaa -Kanyɔɔ gbəgbən 'bhiti, wee 'naa ka -bha 'bhv.

¹⁷ Nu, «Nyımaa -Kanyɔɔ» wa gbaa da, we ji -wa -seliε, «-Lagɔɔ Zuzu», 'in da -Lagɔɔ Zuzu -ka -mı, 'dε -yıla -mımie mı -bha.

¹⁸ Nu, 'naa 'nı 'masleen -a 'dε weeee 'klu 'wvwelıda -mı, Nyımaa -Kanyɔɔ 'ŋnumnie -a mia -sloluda -vigni 'wv 'bhisa. Nu, Nyımaa -Kanyɔ -o -wa Zuzu, o ka -aın 'bhiti, 'in -a 'ka o 'wvwlv -ze, 'in -a 'ka 'ŋnumnie yabhlo 'wvplılı 'bhie, -a 'ka 'ŋnumnie 'kadv 'wv pla 'ya. Nu, lubho -we Nyımaa -Kanyɔ nıa, mıa dε.

4

Mame -nyidanyaa nvkplee 'ηnimnalu

¹ Nyazıdlı nya -Lagɔ 'nyea -aın lubho -mını, we 'gbv 'kva 'nı -aın 'ylilawlada -mı we nvda.

² Nu, 'wiemıgbvnya -yɔ zvbhalıgbvnya mia, -amia ka -mvvnya kwnee -sa. -A'a nu -dawligbv lɛ, 'in -a'a 'bhti -Lagɔwelı saputu sa. Nu, -Lagɔgbv -a gbaa sazonu sa, 'in -a gva la, we 'ka nyıma weee dlı dvvnamanı -Lagɔ 'yu.

³ -Lagɔgbv -a gbaa, we -ka nu, we mı zizeda nyıma təlvə -yla, -zugba, -wa mia mnəmnə -yloogblv, ma -yla we mia zizeda.

⁴ Wa'a ηwnu -Lagɔɔ gbu -yɔ, -we ka gbu -wa, dvdu -mını -gvv -lagɔ 'nyuu ka wa 'ylimnee 'ləlv. Klisi -ɔ -wa -Lagɔɔ 'dəbhiee 'wvwlv, ɔ 'ηnimnıee san -Lagɔgbv mnenia la, 'mv wee -lagɔ -mını kvlv 'yoo, wa yi we -yɔyu 'gbv.

⁵ Nu, -a -ka -Lagɔgbv gbada -mı, -a'a gba -amıaa 'dəɛ gbu, Nyımaa -Kanyɔ -Zezu Klisi gbu -a gbaa. 'In we -ka -amia, -a mı amıaa lubhonvnya nya -Zezuu 'gbv.

⁶ -Lagɔ -ɔ gbaa: «Nu, zlı lı nikpise nyıdı!» mə lılı 'yaa ɔ zlı -amıaa dlı zɔ, 'in ɔ 'ka -aın ɔ 'ηnimnıee san yibhelie 'nye. Wee san lia Klisi 'klvɔ.

⁷ -Amia mia mame -nyidanya 'bhisa, wee 'ηnimnalu ka -aın 'wvladılı. 'In wa 'ka we -yɔyi nu, wee 'tıtɛ 'kadu -mını -Lagɔɔ -gbɛ we bhva, we 'nua -amıanvv -gbɛ 'bhv.

⁸ Wa ka -aın 'tuntnu -amıaa sıalıe nya sɔ weee lv, 'in wa 'nı -aın lawlalı. -Amıaa dlı -su, 'in 'kva 'nı -aın 'ylilawla.

9 'Klüyie 'wv wa paa -ain, 'in -Lagɔ 'nı -ain səlv lapallı. Wa ka -ain dədv labhlı, 'in wa 'nı -ain lasa.

10 Nu, 'ylı weee nya -a bhua -Zezuu tlıtlıe 'wv -amıaa ku zə, 'in ɔ 'yliyəgagie 'ka 'ya we 'dε -slolu -amıaa ku zəə 'gbv.

11 Nu, -a -ga 'yliyə, 'in -a mia 'ylı weee nya tlıtlıe ɔwεε -Zezuu 'gbv, 'in ɔ 'yliyəgagie 'ka 'ya we 'dε -slolu -amıaa tlıtlı ku 'wv.

12 Sanεε 'sa tlıtlıe nva -amıa 'wv lubho, 'in 'yliyəgagie 'ka lubho nu amıa 'wv.

13 Dlızvuzve -we ka daa *-Lagɔsebhε gbaaε:
«In ka dlı zv, we 'gbv in yia gba.»
'In -amıa 'ya, wee dlızvuzve -bhlokpadε nya, -amıa ka dlı zv, 'in we 'gbv -a gbaa.

14 Nu, -a -yi we 'jie, -Lagɔ -ɔ 'bhua Nyımaa -Kanyə -Zezu 'wv tlıtlınya lv, mə yi 'yaa -amıa 'wvbhua tlıtlıe lv -Zezu nya, 'in ɔ 'ka -amıa -yo amıa 'sɔ ɔ 'dε 'klıwleli.

15 Nu, gbu weee -mını -ka -ain yıldır -mı, amıaa zvzənvv gbu -wa, 'in -Lagɔɔ 'nanı 'ka nyıma duun 'wvlamneni. A 'ka 'ylı weee nya 'wuzumanı ɔ fuopapie nya, 'in we 'ka -Lagɔɔ 'jnı -mnıını.

-A nə dlızvuzve 'wv

16 We 'dεε 'gbv, 'kva'a wla cı -amıa 'ylila. -Amıaa dədv -gv ku -ka labhvda -mı -sε -sεoo, -zugba, sa zlı zlia, -amıaa -Lagɔsu ze 'lulolu.

17 Cun, -amıaa desleęen sıasie 'nı 'wvwəlv, 'in we'e -gwle. Nu, -Lagɔɔ 'jnıimnie 'kadıv 'nia bhloluda -ka, 'mı we mnazıa la -ain -yla. 'In wee 'jnıimnie -mını 'yli bhabha we -zi -amıaa sıasie 'wv.

18 Nu, -amıa'a yla -lu -we nyıma yla -yo. -We wa'a 'yıa -yo, 'mı -amıa ylaa. -We wa yla -yo, we'e -gwle,

'in -we wa'a 'yia -yo, -muv -gwlegwlie 'ni bhloluda -ka.

5

¹ -A -yi we 'ji nu, -amiaa ku mi *'naabudu 'bhisa dvdu -gv. We -ka labhv, -Lagɔ ka -ain -budu celi yali, wee -budu 'na 'ka labhv, 'in nyıma 'ni we lenv wa so nya.

² 'In -sleen, -a mi kluda -a 'ka -amiaa dvdu -gv -ku -minı 'wv 'tla, nu, -a 'ybha -kpɔ -a 'ka yali -budu zo pla.

³ Nu, wee yali -budu -minı -ka -ain -gv -mi, -Lagɔ 'na 'ka -ain kpanv nya yli.

⁴ Cun, -a -ka dvdu -gv -ku -minı 'wvgwleda -mi, klu -a klua nee 'gba 'kadu zo -a mi. We 'ni nu, 'ybha -a 'ybha -a 'ka -amiaa dvdu -gv -ku -minı 'wv 'tla. Nu, -a 'ybha -a 'ka yali ku 'wvpla -bana 'bhisa, 'in 'yliyɔgagie 'ka tlitlie mna.

⁵ Nu, -Lagɔ 'degbolu -saa -bha -ain, -a 'ka sa 'bhiti. 'In mɔ 'nyea -ain o Zuzu, zvzənunya o 'kaa -ain 'nye we tianv nya.

⁶ Nu, -amiaa dli 'te 'wv bhabha 'kəmvv, 'in -a -yi we 'ji nu, -a -ka dvdu -gv -ku -minı 'wv -mi, -zugba -a -tblv Nyımaa -Kanyɔ -yɔla.

⁷ Nu, dlıvzvvee səlv -a noa, -a'a no -lu -a yia -yoɔ sɔlv.

⁸ Nu, -amiaa dli 'te 'wv bhabha, 'in -a 'ybha sazənv sa nu, -a 'ka dvdu -gv -ku -minı 'wv 'tla, 'in -a 'ka Nyımaa -Kanyɔ kwesi ladılıa mnı.

⁹ We 'gbv, -a 'ka ku -minı 'wv 'tlaoo, -a 'ka we 'wv -tvoo, -a 'ybha -a 'ka Nyımaa -Kanyɔ dvdu namanı tia.

¹⁰ Nu, -a 'de weeee yia Klisi 'yu 'tlaa o 'ka -amiaa -yɔgbv 'wvbhu. 'In -o -ka -mi, da -məɔ -gaa 'yliyɔ dvdu

-gv, -we -moo nua le, -de we zuzənuv, -de we 'nyuuu,
-moo 'ka 'penie 'yi -muu səlv.

-Lago ka o -yo -ain 'Wvsuslolu Klisi -gv

11 Nu, -we -wa Nyımaa -Kanyeo səsue, -a -yi we 'ji,
'in -a yia 'kli -a 'ka nyıma lu. -Lago -yi -ain kpeen
kpeen, 'in in dı we dlı 'wv 'ya nu, amia -yi 'mı kpeen
kpeen.

12 -A 'nı -amıaa 'deε gbu lolu gbaa yi ain -yla.
Nu, -a 'yıbha -a 'ka ain 'yoo 'nye, 'in a 'ka amıaa
'de 'ylimanı -amıaa 'gbu. 'In -wa 'ylimanı wa 'de
gbunya wa yia -yo 'wv, -we 'nia dlızəgbu nya -mı, a
'ka we 'bigvpalı sayibheli wa -yla.

13 We -ka nu, -a mı -gvwvtvnya nya, -Lago -yla -
wa, 'in -a -ka 'wlugvcian nya -mı, -zugba amıa -yla
-wa.

14 Nu, Klisi -amıaa zekalıe ka -ain ıwelazili, -
amıa -yi we 'ji nu, nyıme -bhlogbo ka tlı nyıma
weee 'gbu. We 'gbu nyıma weee ka tlı.

15 Nu, o ka tlı nyıma weee 'gbu, 'in -wa -gaa 'yılıo,
-maa 'nı 'masleen 'yılıyo -maa 'de -yla, nu, Klisi -o
tlıa, 'in o yia 'wvsə tlıtnıya lv wa 'gbu, mo -yla wa
-gaa 'yılıo.

16 We 'gbu -a'a 'bhu 'masleen nyıme yabhlogbo
'wv dvdvgv -nyımaa səlv. 'In zlımę -a ka Klisi 'wvbhu
dvdvgv -nyımaa səlv, -sleen -a 'na 'ka o 'wvbhu -muu
səlv.

17 Nyıme -ka Klisi 'wv -mı, o ka nyıme lolu -ze. Gbu
'cınnya ka 'plı, gbu weee ka gbu lolu -ze.

18 -Lago -o suslolua -a -yo o 'de 'wv Klisi -gv, o -gbə
gbunya -mını bhva. 'In mo 'nyea -ain o 'de -yo nyıma
'so 'wvsuslolu -lubho.

19 Nu, Klisi 'wv -Lago 'plılia, 'in o mia o 'de -yo
dvdvgv -nyıma 'so 'wvsusloluda. O 'nı wa gbunya

yla. 'In ɔ yia -ain ɔ 'de -yo nyıma 'sco 'wvsuslolue welu gbanya 'wvnv.

20 Nu, Klisu 'ŋni nya -a bhua welı 'wv, nee -Lagɔɔ de mi ain lada -amıaa ŋwe nya: amıa -a bhubhoea Klisu 'ŋni nya, a ŋwnu a -yo -Lagɔɔ 'sco 'wvsuslolue gbu -yo.

21 Klisi 'nı gbvnyuu yabhlogbɔɔ lenv, 'in -Lagɔɔ yia -amıaa gbvnyuuu 'gba ɔ 'wlu dı, 'in -a 'ka ɔ 'wv nyıma tiklü -ze -Lagɔɔ 'yu.

6

1-Amıa -yo -Lagɔɔ sco nva lubho dabvdvv 'gbv, -a zva ain 'dı nu, 'nanı a 'yia -Lagɔɔ kwee, a 'na -nyumonu we la -nı.

2 Nu, -Lagɔɔ nee:

«Bhla -we nya in mia 'nanı nvda,
in ka -mi yukwli pvlv.

Gbvwbhv bhla,
in ka -na -wawvyi.»

Nu, -Lagɔɔ 'nanı -yoŋwnu bhla nı -slęen. 'In 'ylı -we nya nyıme 'kaa gbu 'wvbhv, mu nı.

3 -A 'nı 'yıbha -a 'ka nyıme yabhlogbɔɔ mnəmnəgbv lenv gbu yabhlogbɔɔ 'wv, wa yi -Lagɔɔ lubho -a mia nvdaa da gbvnyuu gba.

4 'In gbu weee 'wv, -a slolua we nı, -a mi -Lagɔɔ lubhonvnyaa 'dəgbolu nya. Sanee 'sa -a dlıa lay-lagbv -duun nı 'wlu zı la dlıtie nya: sıasie klaa, gbvnyuu -amıaa ylıylie -yo -amıaa lawlalıgbvnya klaa,

5 -amıaa bhıtie klaa, -amıaa -kaslv 'wvpapıe klaa, nyımaa -zlo yia -ain -yəwvsəlv, -a yia libho 'titıe nv, 'in wa yia -ain 'ylaakple -gueli, wa yia -ain ŋwɔ 'bhali.

6 -Slolu -a slolua we nü, -a mı -Lagoo lubhonvnya nya, -amıaa -mɔwlɔwlve klaa, -amıaa -Lagɔgbvv yilo kлаа, -amıaa dlitie kлаа, -amıaa zvzənvv lenve kлаaa səlv. 'In Zuzu 'Pvpaa lenvgbv -yo -amıaa nyımee zekalıdlı tıklı kлаа,

7 gbvzənvv gbagbie -yo -Lagoo 'titee səlv. Nü, -we mia tıklı -Lagɔ 'yiliya 'wv, 'mv -a bhua 'wv -amıaa tvgv -li -yo -amıaa -guladolu -li nya.

8 Wa -ka -aın 'ŋnikwalida -mı, 'in wa bhalı 'yaa -aın zv. Wa -ka -amıaa daa gbvnyuu gbada -mı, -zugba wa gba 'yaa -amıaa daa gbvzənv, wa yı -aın yociān 'bhisa, 'in -zugba gbvzənv -a mia gbada.

9 'Wv wa bhua -aın nee wa 'nı -aın -yi, 'in -zugba wa 'dɛ weee -yi -aın kp̩een kp̩een. 'Wv wa bhua -aın nee nyıma mı tlıda, 'in -zugba -a -ga 'yiliyo sazənv sa. -Kaslv 'wv wa paa -aın, 'in wa'a 'bha -aın.

10 -Amıaa dlı wa sumania, -zugba -amıaa dlı mı 'mvna 'wv 'yı weee nya. Wamıa dlı, bobabhpanya -a -mıa, -zugba -a pa nyıma duun 'ŋnumnie -gv. Wamıa dlı, -a 'nı -lu yabhlogbɔɔ -ka, -zugba -a ka -lu weee gbvzənv sa.

11 -Amıaa 'talea Kolentı -nyıma, -a ka aın -yla gbvzənv gba, 'in -a yia dlı 'wvkalı 'kadvv aın -yla.

12 -A 'nı -amıaa dlı 'wvklı aın -yla, amıa kлаа amıaa dlı 'wv -amıaa gbegbeın.

13 Nü, gbv na gbaa aın -yla nee na 'yua a -mı, a nv -amıa 'bhisa, a -kalı amıaa dlı 'wv 'kadvv -aın -yla!

A vla gbvnyuu gwe

14 Nyıma -wa'a ŋwnua -Lagoo gbv -yo, a -yo wa 'na suslolu 'wv, 'in a 'ka wa nya lubho nv dabvdv -nı. 'Lee, -we mia tıklı mneni we -yo -we -nyuayli 'ka

'wususloluu? 'In sa zlı mneni we -yo nikpise 'ka
'wususlolua?

¹⁵ Sa Klisı mneni o 'ka *'Kuzu* nya weli -bhlo -ka?
'In sa -Lagonyıme mneni o -yo -c'e ıjnua -Lagoo gbu
-yo 'ka -lu 'wvgbəlvə?

¹⁶ Lee -lu -gv -Lagoo -budu -yo yoyolagoo 'ka weli -
bhlo -ka? Nu, 'yiliyaga -Lagoo -budu -a -mia, -Lagoo
'de nee sae:

«La na -yo wa yia -dia,
'in noa na -yo wa yia,
wa -Lago na yia -zea,
'in wa 'ka na nyıma -ze.»

¹⁷ We 'gbu, Jejitape nee:

«A 'bhı waa nyıma ni nyıdı,
'in a vla wa gwe 'pıpi.

A 'na zlı pıinkalu kwı -ni,
'in amıaa 'lakpasu -amı na yia kpaa.»

¹⁸ -Lagosebhe nee 'yaε:

«'Tıte weeee -Kanyo nee:

«Amıaa Dide na yia -zea,
'in amıa 'ka na nvkpasuyua -yo na 'ıjnuyua -
ze.»

7

¹ Nu, -we weeee -Lago gbaa o 'ka wla, na jijli -talea,
we nanı 'yli -amıaa -nu nya. We 'gbu, -we plalıa ku
-yo dlı pıın, -a 'bhı we 'bı, 'in -a gv la, -a 'ka -məwlı
'wlalaa, -Lagoo 'nuıjwezuzue nya.

Pəlvv 'mına

² Nu, a 'nyε -ain 'bı amıaa dlı zo, -a 'ni nyıme
yabhlıgbo -yla gbu nyuu lenı, -a 'ni nyıme

* **6:15** Glekiweli nee: Belialı.

yabħlogbəo 'wlu -nyumə, 'in -a 'nı nyumə
yabħlogbəo 'wluli.

³ We 'nı amıaa gbu 'wludidiee 'gbu na gba 'sa.
Nu, in ka we gba pepe, we yi tlħlie -zəoo, we yi
'yliyəgagie -zəoo, amıaa gbu -su 'wv -amıaa dlı zo.

⁴ In dı ain dlı 'wv bhabha, amıaa 'gbu na ylimania
na 'dε. Nu, -amıaa laylagbu weee 'wv, in ka 'kvayli
gege, 'in 'mına mia 'mı yeda.

⁵ Nu, da -a nynia Masedvanı, -a 'nı nyapə -bhla
yabħlogbəo 'yı. -A ka sıasie 'wlubhu so weee lv,
nyıma dılı -ain -golv, 'in nyano mia -amıaa dlı zo.

⁶ Nu, -wa 'kva wlaa 'ylila, -Lagə -o paa wa 'kvayli,
o ka -amıa 'kvayli 'pa, Titı yiyie nya.

⁷ We 'nı Titı yiyiee 'dəkpua 'pa -ain 'kvayli, nu, sa
a 'paa o 'de 'kvayli, o ka -muvv lvdı -ain -sali. 'In sa a
'ybhaa a 'ka 'mı 'yı lv klaa, amıaa dlı sulo klaa, 'in
sa a mia lamnazıda a 'ka 'mı lvpa, o ka we gba -ain
-yla. We 'gbu, na 'mına yia -guvvulaylimanı.

⁸ Nu, 'dəbhie, 'sebhə in celia ain 'wv, we nvkpla
gbu ka amıaa dlı sumanı, in 'nı -muvv 'gbu dlilvda -mı
-sleen. Da in 'yia we -yo nu, wee 'sebhə -minu nvkpla
gbu ka amıaa dlı sumanı bhla yabħlo nya, -bha in
lvı dlı.

⁹ Nu, -sleen, in mi 'mına 'wv, we 'nı amıaa dlı in
sumanı gbu, -we ka gbu -wa, amıaa dlisulo -minı
ka amıaa dlı 'bħiti. Nu, -Lagə -de 'ybhaa amıaa
dlisulo -minı, -amıa 'nı ain gbvnyuu yabħlogbəo -
yla lenv.

¹⁰ Nu, dlisulo -we bhua -Lagə -səlv, nyiməe dlı we
bħitja, 'in we kwaaw nyimə 'pvpve lv, nyimə 'ε lv dlı
-muvv 'gbu. 'In dlisulo -we -wa dvdu -gvv dlisulo,
nyimə -muvv kwaaw tlħlie lv.

11 Amıaa dlısulo -we -wa -Lagoo dumagbv, a yla -slęen we lenvgbv: 'saa amıaa kwelapuloe, gbulenve 'wv! 'Saa amıaa zukpa -wlawlie! 'Saa amıaa dlıuve! 'Saa amıaa gbvnyuu lenvee kwęę nyanonvne! 'Saa na 'yıyie 'tv aın -yo! 'Saa amıaa -gvladolue! 'Saa amıaa sulo gbvnyuu -lenvnyoo -kaslv 'wvpapie nya! A ka we -slolu so weee lv nıı, a 'nı gbu -mını 'ji -yi.

12 Nu, 'səbhę in celi da aın 'wv, -o nva gbvnyuu le, in 'nı o 'gbv we celi, 'in -o -yla wa nva gbvnyuu le, in 'nı -moo 'gbv we celi. In 'yıbha in 'ka we aın 'klıslolu -Lagoo 'yu nıı, amıaa dlı mı -aın -gv gege.

13 We 'deę 'gbv, amıaa gbvv lenve ka -amıaa dlı lapalı.

Wee dlı lapalıe -mını -gv, -a ka 'ya 'mvna 'kadv li, da -a 'yıa Titı 'mvna -lilie -yo, a 'de weee o nyanoo dlı -sasıee 'gbv.

14 Nu, in ka na 'de 'ylimanı amıaa 'gbv Titı 'yu, 'in a 'nı 'mı zıvhali. Sa -bhloo 'de -a gbaa gbvzənv aın -yla, 'sa -bhloo 'de amıaa 'ıjnı -zənv -a gbaa Titı 'yu, we yia gbvzənv -ze.

15 Nu, sa a 'de weee zıa Titı 'nuıwe, 'in a yia o 'lakpasu kpa, nyanoo -yo -yoıtıe nya, we ka amıaa zekalıe -gwıvlaylimanı o dlı zo.

16 Nu, in mneni in 'ka aın dlı 'wıdı gbu weee 'wvv 'gbv, 'mvna mı na dlı zo!

8

*'Gwəzi wa -saa bhabha wa 'ka *-Zeluzalemvv
leglizinya 'nyę*

1 Bheliaın, 'nanı -we -Lagoo nva Masedvıanı leglizinya 'wv, -a 'yıbha -a 'ka we 'dlı aın -sali.

2 Sıasie duun ka -moo -Lagonyıma ylı. 'In wa 'muna 'yligvwulaa 'gbv, wa yia nyıma -li 'nyε bhabha, -zugba boba zalv mı wa 'bhada.

3 Nu, sa waa -Lagonyıma mnenia wa 'ka wla, wa ka 'sa wla, 'in wa yia we -gvzi, wa 'dεε dlıu da. 'In in mi we daynyo nya.

4 Nu, wa ka -amıaa zukpapalıe ıwε -yøkpali, 'in -a 'ka wa 'yoo 'nyε, -li -Lagonyıma mia *-Zeluzalemvv -Lagonyıma 'nyeda 'nanı nya, wa 'ka wa -nu we lvpali.

5 Sa we mi yaa -amıa dlıu nu, 'sa wa yi wlaa, wa ka -mvv -gvzi. Tıa wa ka wa 'de Jejitape yoo 'nyε, 'in -mvv 'bıgv, wa yi 'yaa wa 'de -amıa yoo 'nyε -Lagoo dlıu da.

6 We 'gbv, -a yia Titı 'kvayli 'pa nu, lubho -zənvı ka gwe ɔ dia amıaa -gbε, ɔ mnı ɔ 'ka we 'wlubha 'nanvv.

7 Nu, a mi 'ınumnınya nya sɔ weee lv: dlızvzve 'wv, gbada, -Lagoo -lii yilo 'wv, -gvladolue 'nıa bhloluda -ka -Lagyoogblv, we -yo -amıaa zekalıdlı a kaa 'wv. We 'gbv, wee -li -mnı glaa, a -slolu amıaa 'de 'nanıçian nya 'ya bhabha.

8 Nu, we 'nı tite yabhlo in palı aın -yla: in -ka aın -yla -Lagonyıma tılvaa -gvladolu gbv gbada -mı -Lagyoogblv, in 'ybha amıaa zekalıdlı mia, a wleli -mɔ we gbvzənvı sa.

9 Nu, a -yi -amıaa -Kanyo -Zezu Klisıı 'nanı. Mɔ -wa zlımę 'ınumnınya, ɔ ka ɔ 'de bobabhanı 'wvnı amıaa 'gbv, 'in ɔ 'ka aın 'ınumnınya -zelı ɔ boba 'wv.

10 Nu, 'di na zıa aın gbv -mnı 'wv, we nanı 'yı amıaa -nu nya, -we ka gwe a dia tıa -zı 'wv, a -yo we lenve mnı. 'In amıa -gaa 'yu -Zeluzalemvv -Lagonyımaa 'wıasasie nya, 'in we 'nı -mvv -bhlogboɔ -tvıv, 'in amıa 'ybhaa a 'ka wa 'wısa tıa.

11 We 'gbv, -slęen, dlı -zənv -we nya a dia we gwe, a 'bha 'sa we 'wlu, amiaa 'yıyluu solv.

12 Nu, nyıme -ka -Lagø -lu 'nye dlı -zənv nya, we gbu -Lagø ıwnua -yo, -we nyıme kaa we gbu -Lagø kaa, -we nyıme 'nia -ka -Lagø 'ni -mvv gbu -ka.

13 In 'ni -gba nu, a ti amiaa 'de boba 'wv, nyıma təlvə -yəbebıe nya. -Innya, in nee: a mneni 'wv -lu -yıda.

14 Da a kaa da -lu kwęe duun, -wa 'nia -lu -ka, a be wa -yo. 'Bhie, zlı amia 'ni -lu -ka, wamia -ka -lu duun -ka, wa mneni wa 'ka aın -yəbe. Sanee 'sa a 'kaa 'wvnneni 'yıylu 'wv.

15 We mi 'sa celida -Lagøsebhę 'wvę:
 «Nyıme -o 'bhua -lu la duun,
 we 'ni o ıwelazili,
 'in -o 'bhua -lu la -sę,
 we'e bo -məo kwęe.»

Titı -yo -Lagønyıma təlvə mnu Kolentı

16 -Lagø na paa fuo! In 'ybha in 'ka aın 'wusa bhabha, 'in mv -bhlokpadę -Lagø zva Titı dlı zo.

17 Nu, amiaa -gbe -mnımnıe -a 'ybhalıa Titı o ka we -yəjwnu. 'In -yötıtıe nya 'ya, o 'de 'ybha o 'ka amiaa -gbe mnı.

18 Nu, Titı -yo -amiaa -Lagøbheli yabhlo, -o leglizi weee kwalıa 'ınlı o -Lagøgbvv gbagbıe -yo, 'ma -a tiea.

19 Nu, we 'ni bhua, 'mə leglizınya -saa -bha, -a -yo o 'ka nə wee lubho -zənv -mınıı nvda. 'In wee lubho -a nva Nyımaa -Kanyeo 'ınlımnıe -yo -amiaa dlı -zənvv sloluee 'gbv.

20 Nu, 'gwęzi 'kadı wa 'nyea -aın yoo, 'klı -a yıa, 'in -a kpaa we 'nanvv, -delee wa yi -aın 'ınlısa we 'gbv.

²¹ Nu, 'klu -a yia, 'in gbu nania 'yli Nyımaa -Kanyo 'yu, we -yo 'ya nyıma 'yu, -a 'ka we lenu.

²² Nu, -a ka wa -yo -amiaa bheli tie. -A ka o layla gbu duun 'wv, 'in 'kəmuvv o slolua we nu, o -gv mi ladoluda. Nu, -sleen o -gv mi 'ya ladoluda bhabha, -we ka gbu -wa, o ka aın dlı 'wvdt 'kaduvv.

²³ We -ka Titı, na nənənyo -wa, 'in dabuvdu o -yo 'mi 'sə nua lubho amiaa -gbə. We -ka bhelia -tolva -wa -yo o nəa, leglizinya tiea -maa. Klisi 'ŋnumnunigbu wa nua le.

²⁴ A -slolu we leglizinya 'klv nu, a -kali nyıma -manı ze sazənu sa. Leglizinya 'ka we 'jiyibheli nu, -a ka zukpa -a 'ka -amiaa 'de 'ylimanı amiaa 'gbv.

9

-Ç wlaa 'mına nya, -Lagə -kali o ze

¹ Nu, -Zeluzalemvv -Lagonyımaa -yəbəgwezi wa -saa, wa 'ka we wa kwa, in 'ka aın 'wuceli -mvv 'gbv, we mi gbukpvı nya.

² In -yi amiaa dlı -zənv, wee gbu -mını 'wv. 'In in yia na 'de 'ylimanı amiaa 'gbv, Masedvani -nyıma 'yu. In nee wa -ylae: «Akai -dvdv -gvv -Lagonyıma ka lamnazi, wa 'ka wee -yəbəgwezi wla tıa -zv 'wv.» 'In amiaa kwelapuloe ka wa lvnıma duun 'kvayli 'pa.

³ Bhelia -manı na tiea amiaa -gbə, -delee, 'ŋni -a kwalıa aın gbu -mını 'wv, we yi yo -ze. In 'yıbha sa in gbaa we, a mnazi 'sa amiaa 'de la sazənu sa.

⁴ We -ka nu, Masedvani -nyıma -yo 'mi ka amiaa -gbə mni, 'in wa 'ni aın lamnazıda ylı, -amia -wa dia aın dlı 'wv, -amiaa zv -wa. In 'nia amianvv zvv gbu gba.

⁵ In ka we -yoysi nu, we nanı 'yli, in 'ka bhelia ni -yəbhuhhoe, 'in wa 'ka 'mi 'yugalı amiaa -gbə.

'In 'nanlu a -saa, -we ka wəlɪ a wlaa, wa 'ka we 'wlugvgwlalı. 'In bhla in 'ka amiaa -gbe nyni, -zugba we mɪ lamnazıda. 'In wa 'ka we -yɔyɪ nıı, dlı -zɔnʊ nya a wlaa, we 'nı dlı sulo nya.

6 A yibheli we 'ji nıı: -o -ka glu 'kienyi, 'kienyi o dia, 'in o -ka glu duun, duun o dia.

7 -O -ka -mɪ, sa o pvpalıa dlı zo la, o wla 'sa. We 'na -zəlɪ dlılvę -yo -gla -nı. Nıı, -o wlaa 'mınna nya, -Lago -kali o ze.

8 Nıı, -Lago ka we se o 'ka aın zvzɔnvv 'yli -bhlo -bhlo duun 'nye. 'In -we a 'ybhaa -Lago dvmagbvı nya, a 'ka we 'yı bhla weee nya, a -ka amiaa 'dεe -yɔgbvı -bhıa, 'in -we -ka latv aın kwεε, a 'ka -mıvv nya gbvzɔnvv -gbvı weee lenvı.

9 We mɪ 'sa cəlida -Lagoşebhe 'wvvı:

«-Lago 'nanı 'yligvwla bhabha,
'in o nyea bobabhanya -li.

O tıklımımıie mɪ la -zv weee nya.»

10 -Lago -o nyea -luglvnyo -luu 'ya, 'in o nyea o 'floo o 'kaa li, mə yia aın -luu 'ya a 'ybhaa 'nyea. Nıı, o -ka we 'wuzumanı, 'in o 'ka we mini. Sanεε 'sa amiaa tıklımımıiee lenvgbvı yia -gvwvlaylimanıa.

11 Nıı, 'ŋnumninya o yia aın -zelia so weee lv, bhla weee nya, 'in a 'ka amiaa 'dε -slolu 'nanıciaan 'degbolu nya. 'In -li a wlaa, -a yia wa yoo 'nyea, we 'gbvı, nyıma duun yia -Lago fuo 'paa.

12 Nıı, 'nanı a nıva da, we 'nı -Lagoñyımaa -yɔgbvvı 'dekpıa we yi -bhıa. Nıı, wee 'nanı yibhelie -yo nyıma duun yi 'yaa -Lago fuo 'paa.

13 -Slolu a slolua we nıı, a mɪ Klisu gbvzɔnvv gbvı 'nırıwe zvda. 'Nanıdlı nya a -yo -Zeluzalemvvı -Lagoñyıma -yo nyıma tılva suslolua amiaa zvzɔnvvı

'wv. Nu, -mvv weee 'gbv, wa yia -Lagəlubho -minu 'nvnjwe -kakie yibhelia, 'in wa yia -Lagəə 'jnı 'yimanıa.

¹⁴ -Lagə wa yia bhubhoea amıaa ze wa -kalıaa 'gbv. Nu, -Lagə ka aın 'nanı 'kadi duun 'wvnv.

¹⁵ -A 'pa -Lagə fuo, 'nanı -we 'nia 'wvpalı -nanı -ka, o nva -aın 'wvv 'gbv!

10

Pəlv gbaa o 'dəe -gvgbv -wa -səlva o -yəwv, wa 'yu

¹ Nu, -amı Pəlv ka daa wa gbaa, in -ka aın glaa -mı, 'in na tıa na 'də 'wv 'kienyi, 'in in -ka aın -yəbhvda -mı 'pıpi, 'in na səlva aın -yəwv, -amı laa aın Klisı dlı -dlı -yə o zvzənv nya.

² Amıa na bhubhoea, da in -ka amıaa -gbe mnı, a 'na 'sulu 'mı, 'in in 'ka aın -yla gbv gba 'klv 'cıcı nya -nı! 'In nyıma təlvə pvpalıa we 'wlukvvn la nu, nyımaa lenvgbvv səlv -a nva gbv Ie. Cıñ, -maa -yla na yi 'yaa gbv gbaa 'klv 'cıcı nya.

³ Nu, gbvzənv -wa, -a mı -glənyıma nya, 'in -a 'nia -gəlv gv -glənyımaa gvgv səlv.

⁴ Nu, tvgv -lunya -a gvlva tv, we 'nı dvdv -minu -gv -nyımaa tvgv -lunya: nu, -Lagəə -gbe we 'tite bhva, 'in -we weee səlva -Lagə -yəwv, la we saa -mvv. 'In -a saa yoyowlukvvn lapvpalıe la.

⁵ Nu, wəlı weee, -we 'dəe 'yimanınya yia gbaa -Lagəə yiloo gbəgbəin, -bha -a salıa we la. -A 'yibha -a 'ka nyımaa 'wlukvvn lapvpalıe weee -kaslv sa kpa, 'in we 'ka Klisi 'nvnjwe zu.

⁶ 'In -a mı lamnazıda, -a 'ka nyımaa 'nvnjwesanya -kaslv 'wvpa, -zugba a -ka nyımaa 'nvnjwεzvnya tıklıı nya -mı.

⁷ -Luu ku -yo a ylaa! We -ka nu, nyıme yabhlo dı we dlı 'wı nu, o 'debhlo mı Klisu -nu nya ni, o dı 'ya we dlı 'wı nu, -amıaa mı 'ya Klisu -nu nya.

⁸ Nu, se -we Nyımaa -Kanyo 'nyea -aın, in -ka na 'de 'ylimanı we 'gbı, we -ka -bha -gvzi -se ni, amıaa dlızvzvee -gvwulaylimanıe gbü -wa, we 'ni amıaa lasasıee gbü. 'In, in 'na 'ka zu nu we 'gbı.

⁹ Nyıme yabhlogbı'c gbalı -ni nu, in 'yibha in 'ka aın nyano dlı slu 'sebhenyı -we na paa aın yoo nya -ni.

¹⁰ Nu, -we wa gbaa mu ni, wa nee: «Pəlvı 'sebhenyaa nıkpla -welinya wəlv 'wı, 'in we tea. 'In o -ka -aın glaa -mı o təo təo o lenvgbı 'wı, 'in o welı mia gbükpıa nya.»

¹¹ Nu, -o -ka 'sa gba, -məo yibheli we 'jıe: -a -ka -mı 'pıpı sa -amıaa wəlı 'tea 'wı 'sebhe 'wı, -a -ka amıaa -gbe mnı, 'sa -amıaa lenvgbı yia 'wıtemanıa!

¹² Nu, nyıma -təlvıa kwalıa wa 'de 'jıni bhabha, -a'a pıpılı we 'wlukvın la nu, -a 'ka wa nya 'wımneni, 'in -a 'ka 'ya -amıaa 'de wa yıbhəlv, we 'ni muvı?! Wa 'de wa 'bhua 'wı wa yıbhəlv -lu nya, wa 'ka wa 'de yıbhəlv, 'in wa palıa wa 'de, wa 'de 'wı. Nu, wa 'ni 'ylimna.

¹³ Nu, we -ka -amıaa, -a'a 'ylimanı -amıaa 'de we'e zi -bha -gv. Lubho -we -a 'kaa nu, da -Lagı palıa we -bəlv -bha -a -yo we nıvne bhlolua, 'in o yia -aın 'yoo 'nyıe -a 'ka amıaa -gbe mnı.

¹⁴ Da -a mnıa amıaa -gbe, -a 'ni wee -bəlvnya -gvzi. Nu, -amıaa mnıa amıaa -gbe tıa, 'in -Lagıgbı -we gbaa Klisu gbüzənv gbü, 'in -a yia aın -yla we gba.

¹⁵ -A'a zi -bəlv -gv -amıaa 'de 'ylimanıe nya, nyıma -putuu lubhoo 'gbı. -A dı we dlı 'wı

nu, amıaa dlızuzvę yia -gvwvlaylimanı, 'in -a 'ka mnenei -a 'ka -amıaa lubho -nvnve -gvwvlaylimanı bhabha aın nyıdı. 'In -bəlv -we -Lagə palıa -aın -yla, -a'a zi we -gv.

¹⁶ -Mvv 'bıgv, -Lagəgbv -a yia gbaa, -mə amıaa lugbein -dvdvnya -gv. 'In -a 'ni mnenei -a 'ka -amıaa 'de 'ylimanı lubho -we nyıma -putu nva wa 'dəe nv lubhonvdaa 'gbv.

¹⁷ Nu, we mı cəlida -Lagəsebhə 'wue:
 «Nyıme -o -ka gba ə 'ka ə 'de 'ylimanı,
 -məə 'ylimanı -məə 'de lubho
 -we Nyımaa -Kanyə nva lee 'gbv.»

¹⁸ Nu, we 'ni nyıme -o kwalı ə 'de 'jnı, 'mə wa sa -bha,
 nu, nyıme -o Nyımaa -Kanyə kwalıa 'jnı, 'mə wa saa
 -bha.

11

Pəlv -yə yocian -wa laa wa 'de -Zezuu tietienya

¹ 'Aa! A -ka mnenei a 'ka na -sabhe 'wlu zə laslvlv -sə nı, we nanı 'yli! Cun, a -tv na 'gba zə.

² In -kali amıaa ze zenyidlı nya, 'in wee zenyidlı nyaaz zekalie -mını mia, -Lagəə -gbə we bhva. Nu, in ka amıaa sə kpa nvkpasu -bhlogbəə -nu nya: mə -wa Klisi. Cun, mə 'yu na kpaa aın, nəe 'jwnəyu -o -yo nvkpasu 'nı -slə -budu 'wvdı mə.

³ Nu, nyano na nva, sa *tibhe nva *Evv -dawli 'wv, 'in we yia ə mnənv nı, wa yi 'sa amıa 'wlukvvn lapvpalie 'nyuu 'nye, a yi Klisu -yəlanenle sazənv sa gwevla 'ppı.

⁴ Zə a yligbea we gege nu, -Zezu ka gbv -amıa gbaa aın -yla, nyıme yabhlo yi -Zezu -putuu gbv gba

aın -yla. 'In a mı 'ya lamnazıda, a 'ka zuzu -yo -Lagəgbv -putu -we ka gbu -amıa 'nıa aın -yla gba, a 'ka -muv gbu -yoŋjwnu.

5 In dı we dlı 'wv nu, in 'nı -mı 'kienyi -lu yabhlogbəo 'wv amıaa -Zezuu tietienya 'kadı -manı -yo.

6 Cun, in 'nı gba sa -yi, gbuzənv -wa, nu, we -ka -Lagəo yilo, -muv mı -muv 'dεe sa! -A ka we aın 'klvslolu 'ylı weeee nya, -amıaa lenvgbv weeee 'wv.

7 Da in gbaa aın -yla -Lagəo gbuzənv gbu, bhe in gbaa we. 'In in yia na 'dε 'wvtı 'kienyi, in 'ka aın 'ylimanı 'gbv. 'Lee, gbunyuu in nva le yi?

8 Da in mü aın glaa lubho nuda, leglizi -putunya penıa 'mı, 'in na bhua wa 'gwεzinya 'wv, -zugba na sa aın 'wv we nya.

9 Nu, da in mü amıaa -gbε, in 'nı nyıme yabhlogbəo 'wlugba nya -mı, -lu boa 'mı 'wvv 'gbv. Nu, bhelia -wa 'bhua Masedvani, -lu -we ka gbu mü 'mı -yo, -maa 'nyεa 'mı we. In ka na 'dεe dlı lakpa nu, in 'na -zeli amıaa 'wlugba -ni. 'In 'sa na yia na 'dεe dlı lakpaa 'kəmvv.

10 Nu, Klisı gbuzənv -wεlı mü 'mı 'wvv 'gbv, in neε, Akai -dvdu weeee -mını -gv, nyıme yabhlogbəo 'na 'ka 'mı 'dεe 'ylimanı -gbv -mını ȷwεe labhalı.

11 Lee -lu ka 'gbv na gba 'sa? In 'nı amıaa zεkalıı gbu -wa yi? Sa in -kalıı amıaa ze, -Lagə -yi we 'ji.

12 Nu, -we in mü da lenvda, 'mu na yia lenva 'kəmvv. 'In -wa mü yoyo -wεlinyaa datalıda, wa 'ka wa 'dε 'ylimanı, nu, -amıaa nvnvlubho -yo wa nvnvlubho -bhlo, in 'ka wa 'ji gba.

13 Nu, waa nyıma -manı, tietienyaa nvv yoyo -nu wa -mü. Yo wa tbhvıa wa nvnvlubho 'wv, 'in wa nva wa 'dε Klisı tietienya 'wv.

14 Nwęgaga -suhhaligbu yabhlogbɔɔ 'nı we 'wv -mı. 'Lee, -Saataan 'dεε 'bhitili we 'dε zlı 'anzi 'wulaa?

15 Nu, -Saataan lubhonvnya 'ka wa 'dε -Lago -ɔ mia tıklıı lubhonvnya 'wvnv, -mvv 'nı -yɔkali. Nu, sa wa lenvgbunya mia, 'sa wa yia wa dvdu -gvv bhıalıda 'yia.

Pəlvv siasie

16 Nu, 'mv na gbaa da: nyıme yabhlogbɔɔ 'na 'bhulu 'mı 'wv -sabhebhanyɔ 'bhisa -nı. 'In we -ka nu, a ka 'sa we 'wlukvvn gbvzənvsı nı, a ıjwnu we -yɔ nu, in mi -sabhebhanyɔ nya, 'in -amı 'ka 'ya mneni, in 'ka na 'dε 'ylimanı -selı.

17 Cun, gbvzənvi -wa, in -ka na 'dε 'ylimanı, -we na gbaa da, in 'nia we gba Jejitapεe səlv, -zugba -sabhebhanyɔ 'bhisa na gbaa.

18 Nu, nyıma -duun ylimania wa 'dε dvdvgv -gbvnyaa 'gbv. Nu, nanv 'dε na yi 'yaa 'ylimanıa.

19 Amıa -wa laa amıaa 'dε gbvylonya, amıa ıjwnunua -sabhebhanya, 'dεε 'yibadı, we 'nı mvv?

20 Wa 'ka aın 'wvbhu galı 'bhisa, wa 'ka aın 'wluli, wa 'ka aın 'wie 'wvıli, wa 'ka aın 'ylilatlıli, wa 'ka aın 'kpayukwli 'wv svbha, 'wlu a dılıa -mvv weee zɔ la.

21 Zv mı 'mı 'bhada, we 'nı mvv? In 'nı 'wlu 'temanı, we 'nı mvv? A ka zukpa, gbvnyuu in nva!

We -ka nyıme yabhlo mneni ɔ 'ka ɔ 'dε 'ylimanı -lu yabhlo 'wv, -amı mneni in 'ka 'ya 'sa nv. Gba na gbaa -sabhebhanyɔ 'bhisa.

22 Eblee* wa -mıa yi? -Amı mı 'ya we nya! Izlaelinyıma wa -mıa yi? -Amı mı 'ya we nya!

* 11:22 Zuifvnya.

*Ablaamvv 'yuoyua wa -mia yi? -Amı mi 'ya we nya!

²³ Klisu lubhonvnya wa -mia yi? In mi we nya, in -zi wa. In -ka 'sa gba: -sabhebhanyo 'bhisa in gbaa! In ka lubho nv, in -zi wa, in ka -kaslv pla, in -zi wa! Wa ka 'mi seli duun bhabha, in -zi wa! 'In in ka tlıtliee ıwee -yo 'plılı bhla weee nya, in -zi wa.

²⁴ Nu, -pnı glu 'sə -we *Zuifv paa nyıma, 'in -bhlo bhva we ıwee, in 'plılı we zo -zakpa gbu.

²⁵ *Wləmv -nyıma ka 'mi seli 'nyumı -zakpa ta. Wa li 'mi -bho 'wv -zakpa -bhlo. 'Glu 'kadı -yo 'mi mnı 'nyuglu -zakpa ta, 'in in yia 'yı -bhlo li 'nyu -gv -zakpa -bhlo.

²⁶ Na nənve duun 'wv, in ka tlıtlie ıwee -yo -di, yeeye nyu kwεε, 'wienyaa nyıma -bhanya kwεε, na bhelia Zuifv kwεε, -wa 'nıa Zuifv kwεε, in ka tlıtlie ıwee -yo -di, 'gbe 'kadı nvkple, da bəbleenya, gumunyu -gv -yo yoyobhelia kwεε.

²⁷ In ka sıasia -libho duun nv, in ka 'ylaakple -gv bhla təlvı nya. Nwə -yo 'nyumatu ka 'mi 'bha, 'in bhla təlvı nya, i'm 'yı lılılı, ıwətlo ka 'mi 'bha, 'in in 'ni 'wuplanaa -ka.

²⁸ 'In in 'ni gbu təlvı gba. Nu, leglizi weee -we -gv na ləlvı dlı, mv -wa na 'wlukvvn lapvpalıe 'yılo 'yı.

²⁹ Nyıo yəmanı 'wv, 'in we 'ni 'ya -amı 'wv -bhoa, nyıo bhlili gbvnyuu lv, 'in we 'ni 'mi -yəkpa?

³⁰ We -ka nu, in 'ka na 'de 'ylimanı, -zugba na 'wuyəmanıe 'wv na yia na 'de 'ylimanıa.

³¹ -Lago -o -wa Nyımaa -Kanyo -Zezuu Dide, -o ka 'ınnı wa mnınıa -zv weee nya, 'in we 'nıa bhloluda -ka, o -yi we 'ji nu, in 'ni yo 'tvbhıda -mi.

³² Da in mia -Daması, dvıvvv 'wlulaplınyo -o mia nyımaa 'wlulaplınyo Aletasıı lubho nvda, o yia

'sluja wee gbee plalıda 'ylibeli, wa 'ka 'mı kpaa 'gbv.

³³ Nu, wee gbee lvv 'suoo finetlı 'yli wa wlelia 'mı -cice 'kadu nvkple, sanee 'sa in -dia o kwee.

12

Polvv 'ylikakie -yo -we -Lagə -slolua o 'klv

¹ Lee, in 'ylimanı na 'dε? -Mvv 'nı -lu 'wv -ka. Nu, 'ylikakienya -yo gbunya 'klvslolue -we -Lagə wlaa, we gbv na yia -sleen da gbaa.

² Nu, nyime yabhlo mia Klisi 'wv in -yi o. We -zv kugbua le -mnva nı, wa 'bhua o 'wv, 'in wa yia o yalu tanv* -gv kwa. (-De o ka o ku nvkple -tvv, -de o ka o ku nvkple 'tlaa, in 'nı -mvv 'ji -yi, -Lagəo 'dεbhlogbo -yia we 'ji.)

³ In -yi we 'ji nu, -Lagə ka nyime -mənı 'wvbhu, 'in o yia o yalu kwa. 'Piein, -de o ka o ku nvkple -tvv, 'in -de o ka o ku nvkple 'tlaa, in 'nı -mvv 'ji -yi, -Lagəo 'dεbhlogbo -yia we 'ji.

⁴ In wəlnya dvdvgv -nyime 'nia mneni o 'ka gba, 'in -we ka se wa'a 'nyea o, o ka we lusa, -mo o 'nua we.

⁵ Nu, nyime -mənı 'gbv na yia na 'dε 'ylimanı, 'in 'na 'ka na 'dε 'ylimanı na 'dε 'gbv, -we slolua na 'wvyanıe, we 'wv na ylimanı na 'dε.

⁶ In -ka yaa 'yibha in 'ka na 'dε 'ylimanı, in 'na 'ka yaa -sabhebhanyo -ze, nu, gbvzonvv 'dεkpva na gba yaa. 'In in 'nı 'yibha in 'ka na 'dε 'ylimanı. -We ka gbv -wa, -we na nua le, wa yia -yo, 'in -we na gbaa,

* **12:2** Yalu tanv: Zuifv duun dlu nu, yalu -zakpa ta. Polv nee, o ka yalu tanv -gv pla, mo -Lagəo 'dε dılıa la.

wa nua, in 'ni 'yıbha nyıme yabhlogbəəə 'wlukvun lapvpalie 'ylimanı we -zi we 'wv.

⁷ 'In 'yliwvbunya -Lago -slolua 'mı 'klv, in yi na 'də 'ylimanı we 'wv 'gbv, sıasie 'titə yia na ku zo pla, -Saataan tietienyə 'bhisa, -zugba we bhıtı 'mı, 'in we kvlva 'mı 'yoo in yi na 'də 'ylimanı 'gbv.

⁸ -Zakpa ta in bhubhoea Jejitape nu, o -sa 'mı sıasie -mını 'wv.

⁹ 'In o yia we 'bigvpalı 'mı -ylae: «Na 'nanı ka -na -nv nyni. Nu, -na 'wvımanıe 'wv na 'titə slolua we 'də tenyi tenyii.» In 'yıbha in 'ka na 'də 'ylimanı na töötəə -mumie 'wv, 'in Klisu 'titə 'ka 'mı -gv yi, 'in we 'ka 'mı 'wvpa.

¹⁰ We 'dəe 'gbv, na 'wvımanienya klaa, na vəlie klaa, na gbu sloo 'yiyie klaa, na 'kliyie 'wvpalie klaa, we -yo na dlilvunya mia, -we lv na plılia Klisu 'gbv, 'mına nya na yia we. Nu, in -ka 'wvımanı, -bha in 'teə la tenyii.

Kolentı leglizu dlılive mi Pəlv -yo

¹¹ Gba na gbaa -sabhbhanyə 'bhisa, 'in amıaa de nua 'mı we 'wv -gla nya. Amıa 'ka yaa na -gvgbv gba. Nu, in 'ni -lu yabhlogbəə nya -mıoo, amıaa tietienyə 'kadı 'ni 'mı 'wvzi -lu yabhlogbəə 'wv.

¹² Na lənvgbunya -we slolua we nu, -Zezuu *titienyə in -mia sazənv sa ni, we ka lənv dlitie nya kpęen kpęen aın nyıdı. We ka lənv -lu: -we -wa gwędigbunya -yo gbu 'kadı -yo ninee 'ŋnpaligbunya.

¹³ Nu, in 'ni amıaa 'wlugba -ze, we 'ni -mvv 'wvbhv, lęe -lu in nv leglizi -putunya -yla lęa, 'in in 'ni -mvv aın -yla lənva? A -ka we -yoyı gbonyuu nya ni, -zugba a tı na -yęgbv 'wv!

14 A -talı, in mi lamnazıda in 'ka amıaa -gbε mnı -zakpa tanv nya, 'in in 'na 'ka amıaa 'wlugba -ze. Nu, amıaa da na talıa, in 'nıa amıaa 'gwεzii datalı. We 'nı nu, yua 'ka 'gwezi lazv wa didea -nu nya, 'yuaa didea zva 'gwezi la wa 'yuaa -nu nya.

15 We -ka -amı, na -lu weee in kaa, 'nyε na nyεa we aın, 'in na wlaa na 'dεe -kpabchie amıaa 'wusasıee 'gbv. 'Lee, amıaa ze in -kalıa bhabhaa 'gbv, amıaa na zekalie mia zobeda yı?

16 -Yø a yia we ıwnua nu, in 'nı amıaa 'wlugba -ze. 'In nyıma -tılv yia gbaa nu, in ka -dawli, 'in -dawli nya in kpaa aın.

17 'Lee, nyıma -wa in tiea amıaa -gbε, in ka wa 'yabhlo -gv 'plılı, 'in in yia aın 'wluli yı?

18 In ka Titı bhubhoe ɔ mnı amıaa -gbε, 'in in yia bheli yabhlo a -yia, ɔ 'bı 'palı. 'Lee, Titı ka aın 'wlulii? ɔ -yø 'mı 'sø, dlı -bhlo nya -a 'nı nøo, 'in 'yoo -bhlo -a 'nı bhlii?

19 We 'bı ka 'wvgwle, -zugba a pıpalı we 'wlukvvn la nu, -a mi -amıaa 'dεe -mımıe tıklı 'yılılanınvda aın 'yiliya 'wv. -Innya! Sa Klısı 'ybhaa, 'sa -a gbaa -Lagø 'yu. Na jijli -talea, amıaa dlıuzvvee -gvwvlaylimanıee 'gbv, -a gbaa gbv weee -mını.

20 Nu, in mi nyano nvda nu, da in -ka amıaa -gbε nyini, sa in 'ybhaa in 'na 'ka 'sa aın yı, 'in sa amıa 'ybhaa, a 'na 'ka 'sa 'mı 'yı. In mi nyano nvda nu, in 'ka aın nyıdı gbvnya -mını yı: -zle -yø zenyi, 'ce -yø -yomımnıe, vəlı wəlı -yø nyıma tılva yo -gvlazvve, 'dεe 'yilmanıe -yø gbv bidi -bidi bidii lənvıe.

21 In mi nyano nvda nu, da na -putu -ka amıaa -gbε mnı lv, na -Lagø 'bhali 'mı zv aın 'yu. In mi 'ya nyano nvda nu, nyıma duun -wa mia gbvnyuu lənvıda bha 'bhisa, 'in wa 'nıa -slı pımplagbvnya

klaa, mvtningbvv lenve -yo wa nıme -bhogbvv lenve
'bıbhıv, 'in in 'ka wa -gv wili.

13

'Wvbhlolu ghev lapalie -yo fvısawelı

¹ Nu, na -zakpa tanı yia da amıaa -gbę mnıa.

Sanee 'sa we mıa cılida -Lagosebhe 'wıe:

«Gbvv dayınya 'sə,

gbvv dayınya taa weli -gv,

wa dia gbvv wli 'wı.»

² Nu, -wa weee nıa 'cın gbınyuu le, we -yo nyıma -tılva weee -yla na palıa gbu la. In ka we gba pepe da na 'sonı mnıa amıaa -gbę, 'in 'mı na gba 'yaa -zeen da, da in 'nıa aın glaa -mı. Da na -putu -ka aın 'yıa mnı, in 'na 'ka nyıme yabhlogbəo nyazı 'yılı.

³ -We -slolua nu, -amı 'wı Klısı plılıa 'in o gbaa, a 'ybha a 'ka we 'yı, 'in 'yıa a yia we. Klısı 'nı 'wıyılın amıaa gbegbein, o 'titıe o slolua aın glaa.

⁴ Nu, gbızənu -wa, o 'wıyılve 'wı wa yia o *su -gv lakılv, 'in -sleeen -Lagəo 'titıe nya o -gaa 'yiliyo. 'In -a mı o 'wıv 'gbıv, -amıa yılv 'yaa 'wı. Gbınyaa lenve nya amıaa gbegbein, 'klıv -a yia we aın -slolua nu, -Lagəo 'titıe nya -a -yo o -gaa 'yiliyo.

⁵ A 'ybha amıaa 'de la, 'in a yla amıaa 'de, -de a mı -Lagonyıma nya 'pieun. Amıaa 'de -yi we 'ji nu, -Zezu Klısı mı aın 'wı, we 'nı mıv? Yaayı, a 'nı mnenei a 'ka amıaa dlıızıvıeel lenvıgbıv -sloluu?

⁶ In dı we dı 'wı nu, 'ji a yia we yibhelıa nu, we 'nı 'sa -mı -amıaa -nu nya, nu, -amıa ka dlıızıvıeel lenvıgbıv -Zezu Klısı 'wı.

⁷ -Lagə -a bhubhoea nu, a 'na nıvıvı gboınyuu yabhlogbəo le -nı. We 'nı nu, -a 'ka we aın 'klıvslolu

nıı, -a ka zukpa we gbu. -Innya, -a 'yıbha nıı, a nv
gbvzənvv 'dəbhlogbəə lə. -Amia 'nı zukpa -kaoo, -
muvv 'nı gbu yabhlogbəə.

8 Nu, -a 'nı mneni -a 'ka -Lagəə gbuzənvwəli -
yəwəsəlv, we lubho -a 'kaa nv -bhlogbəə.

9 Cııı, -a -ka 'wuyəlv, 'in amia -ka late, 'muna -wa -
amiaa -nv nya. -A -ka 'ya -Lagə bhubhoeda -mı, -we
-a yıbhalıa ɔ, mv -wa nıı, a -ze -Lagənyıma tıklıı.

10 We 'deee 'gbu, da in -tlılvə -slə da aın -yə la, 'in na
cəlia gbu weeee -mını aın 'wv. Nu, zlı in -ka aın glaa
-mı, in yi aın kpa 'nyumıı, se -we Nyımaa -Kanyə
'nyea 'mıı səlv. Wee se Nyımaa -Kanyə 'nyea 'mı,
amiaa dlıı -gvwvlaylimanıee gbu -wa, we 'nı amiaa
lasasıee gbu.

11 -Sleen, in ka we 'wlubha, bheliaın -a gbelie. A
-talı amiaa -mımie tıklıı da, a 'pıpalı 'kvaylı, amiaa
dlı -mı -bhlo, a -dı la -dləə, 'in zekalıdlı -yə 'wvtvtvə
-dləə -Lagə -yə aın 'sə 'ka -mı.

12 A sısalı fv gbigblelie nya, -Lagəbhelia 'bhisa. -
Lagənyıma weeee nee wa -sa aın fv.

13 Nu, Nyımaa -Kanyə -Zezu Klısı ıjwna aın 'nyu
la, -Lagəə zekalıdlı -yə Zuzu 'Pıpa -o suslolua -aın
'wv, -yə a 'de weeee 'sə -tv.

**'Wususlolue loluu 'sεbhε
New Testament in Kouya**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kouya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Information sur le droit d'auteur

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. tous droits réservés.

Ce texte de traduction vous est rendu disponible sous termes du Creative Commons License: Attribution-Noncommercial- Pas de travaux dérivés. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) En outre, vous avez l'autorisation de mettre le texte sous différents formats de fichier, tant que vous ne changez pas le texte ou la ponctuation de la Bible.

Vous pouvez partager, copier, distribuer, transmettre et extraire des parties ou des citations de ce travail à condition que vous incluez l'information sur le droit d'auteur ci-dessus:

- Vous devez donner Attribution au travail.
- Vous ne devez pas vendre ce travail pour en tirer profit.
- Vous ne devez effectuer aucun travail dérivé qui puisse changer les mots ou la ponctuation en l'état des Saintes Ecritures.

Les autorisations au-delà du canevas de cette licence peuvent être disponibles si vous nous contactez au travers de votre demande.

Le Nouveau Testament

en Kouya

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kouya

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

6b111f8e-be6f-55f2-a7a8-c43583754a65